

Sygn. akt XXIII Gz 651/18

POSTANOWIENIE

Dnia 20 czerwca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący:SSO Tomasz Szczurowski

Sędziowie:SO Anna Gałas (spr.)

SO Anna Janas

po rozpoznaniu w dniu 20 czerwca 2018 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela (...) spółki akcyjnej w W.

z udziałem dłużnika (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu

na skutek zażalenia wnioskodawcy

na postanowienia Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie

z dnia 8 lutego 2018 r. sygn. akt XV GCo 64/18

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSO Anna Gałas SSO Tomasz Szczurowski SSO Anna Janas

Sygn. akt XXIII Gz 651/18

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 8 lutego 2018 r., Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie oddalił wniosek wierzyciela (...) S.A. w W. o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu.

W uzasadnieniu powyższego orzeczenia Sąd pierwszej instancji wskazał, że wierzyciel wystąpił z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu z dnia 24 sierpnia 2016 r., obejmującemu oświadczenie dłużnika (...) sp. z o.o. o poddaniu się egzekucji na podstawie art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c. co do kwoty 1.130.082,76 zł co do obowiązku zapłaty przez dłużnika należności z tytułu umowy hurtowego dostępu do sieci (...) o numerze (...) z dnia 4 stycznia 2010 r.

Sąd Rejonowy ustalił, że zgodnie z § 2 aktu notarialnego prezes zarządu dłużnika oświadczył, że poddaje reprezentowaną spółkę egzekucji z całego jej majątku, w trybie art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c., co do wynikającego z umowy hurtowego dostępu do sieci (...) nr (...) zawartej w dniu 4 stycznia 2010 r. z (...) spółką akcyjną w W. obowiązku zapłaty na rzecz (...) spółki akcyjnej w W. wszystkich należności pieniężnych z tytułu umowy, na zasadach i terminach w niej określonych, do wysokości 1.130.082,76 zł.

Oceniając wniosek, Sąd Rejonowy powołując się na art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c. podkreślił, że formą aktu notarialnego muszą być objęte wszystkie istotne elementy czynności prawnej - oświadczenia dłużnika o poddaniu się egzekucji, w tym oznaczenie stosunku prawnego, z którego wynika egzekwowany na podstawie tego tytułu obowiązek. Sąd Rejonowy stwierdził, że akt notarialny dołączony do wniosku nie spełnia wymogów wskazanych w art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c., co do określenia zdarzenia, od którego zależy wykonanie obowiązku określonego w akcie. Jak podniósł Sąd Rejonowy w § 2 aktu nie wskazano jednoznacznie tego zdarzenia, a jedynie wskazano, że zdarzeniem tym jest „nadejście terminów zapłaty danej należności pieniężnej zgodnie z postanowieniami umowy”.

W ocenie Sądu pierwszej instancji takie oznaczenie zdarzenia nie spełnia wymogu jego określenia w akcie notarialnym, skoro odwołuje się do dokumentu sporządzonego w innej formie prawnej (umowy między wierzycielem a dłużnikiem złożonej w kserokopii do wniosku), co więcej do treści aktu notarialnego w ogóle nie inkorporowano jakichkolwiek zapisów umowy odnoszących się do terminów zapłaty należności, co do których dłużnik poddał się egzekucji. Ostatecznie Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, że sposób określenia w akcie zdarzenia, o którym mowa w art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c. jest nieprawidłowe. Wierzyciel nie przedstawił tytułu egzekucyjnego w rozumieniu art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c. a zatem nie było nawet możliwości kontroli czy wnioskodawca wykazał istnienie zdarzenia, od którego uzależnione jest wykonanie obowiązku określonego w akcie.

Zażalenie na powyższe postanowienie wywiódł wierzyciel zaskarżając je w całości i wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i nadanie aktowi klauzuli wykonalności zgodnie z wnioskiem, względnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozstrzygnięcia oraz zasądzenie na rzecz wierzyciela kosztów postępowania według norm przepisanych. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił:

1. naruszenie art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c. poprzez dokonanie jego błędnej wykładni i w konsekwencji uznanie, iż:

- określone w akcie notarialnym zdarzenie, od którego uzależnione jest wykonanie obowiązku zapłaty, nie zostało wystarczająco skonkretyzowane;
- do treści aktu nie inkorporowano zapisów umowy odnoszących się do terminów zapłaty;

A w konsekwencji, że akt notarialny nie jest tytułem egzekucyjnym w rozumieniu tego przepisu;

2. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c. w zw. z art. 45 Konstytucji RP poprzez niedokonanie wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i nierozpoznanie sprawy co do meritum oraz uznanie, że wobec rzekomego niespełnienia przez akt notarialny wymogów ustawowych dla tytułu wykonawczego, nie zachodzi potrzeba kontroli wykazania zdarzenia, od którego uzależnione jest wykonanie obowiązków dłużnika.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się nieuzasadnione. Zaskarżone postanowienie odpowiada prawu.

Na wstępie oceny zarzutów warto podnieść, że postępowanie o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu nie jest powierzchownym działaniem w istocie zmierzającym do akceptacji zawartej w akcie notarialnym treści. Wierzyciel musi mieć na uwadze, że postępowanie o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu, w którym dłużnik poddał się egzekucji, jest uproszczoną formą uzyskania tytułu wykonawczego, co następuje na podstawie przedłożonych dokumentów. Postępowanie to ma charakter jedynie formalny, sprawa zostaje rozpoznana bez udziału dłużnika na posiedzeniu niejawnym i w związku z tym należy dochować wszelkiej staranności, aby wykazać spełnienie warunków nadania klauzuli wykonalności, jak również warunki te winny być precyzyjnie określone. Celowi temu służy również wymóg składania oświadczeń w formie aktu notarialnego, a więc redagowanych przez notariusza, co winno zapewnić precyzyjność sformułowań i odpowiednio profesjonalną treść, w szczególności w kontekście skutków jakie ma ona wywoływać. Ustawodawca określił też formę dokumentów, które są istotne w sprawie w związku z wykazaniem przez wierzyciela zdarzenia, którego ziszczenie uzasadnia nadanie klauzuli wykonalności. Wierzyciel jest obowiązany złożyć wraz z aktem takie dokumenty, które spełniają wymogi prawem przepisane. W przeciwnym razie kontrola sądu

byłaby iluzoryczna i zachodziłoby niebezpieczeństwo dowolnego uzyskiwania klauzuli wykonalności bez jakiegokolwiek kontroli. Taka zaś sytuacja jest niedopuszczalna.

Stosownie do art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c. tytułem egzekucyjnym jest akt notarialny, w którym dłużnik poddał się egzekucji i który obejmuje obowiązek zapłaty sumy pieniężnej do wysokości w akcie wprost określonej albo oznaczonej za pomocą klauzuli waloryzacyjnej, gdy w akcie wskazano zdarzenie, od którego uzależnione jest wykonanie obowiązku, jak również termin, do którego wierzyciel może wystąpić o nadanie temu aktowi klauzuli wykonalności.

Podkreślić należy, że warunkiem nadania klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu jest to, aby oświadczenie dłużnika zawarte w owym akcie notarialnym obejmowało wszystkie istotne elementy opisane wprost w art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c. Wskazanie zdarzenia, od którego uzależnione jest wykonanie obowiązku zapłaty sumy pieniężnej, musi być jednoznaczne w tym znaczeniu, że opis zdarzenia w akcie notarialnym jest wystarczający do jego zidentyfikowania.

Z § 2 aktu notarialnego wynika, że zdarzeniem, od którego uzależnione jest wykonanie obowiązku zapłaty sumy pieniężnej jest „nadejście terminów zapłaty danej należności pieniężnej zgodnie z postanowieniami umowy”. Taka treść nie pozostawia wątpliwości, że z aktu nie wynikają dane dotyczące zapłaty należności pieniężnych, a konkretnie terminy zapłaty. Sąd Okręgowy nie podziela restrykcyjnej analizy tej treści dokonanej przez Sąd Rejonowy, jakoby należało inkorporować postanowienia umowy do aktu (jakie?) aby w ogóle było możliwe zidentyfikowanie samego zdarzenia, o którym mowa w art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c. Dłużnik złożył oświadczenie woli dotyczące konkretnej umowy, której treść była mu znana, także odnośnie do świadczeń pieniężnych jakie go zgodnie z ową umową obciążają. Co więcej ww. art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c. nie wprowadza żadnych dodatkowych warunków związanych z opisem, identyfikacją czy kierunkiem precyzji owego zdarzenia. To oznacza, że w braku przeciwnych dowodów, w tej sprawie zdarzenie jest wystarczająco oznaczone w akcie, jakkolwiek z opisem wymagającym koniecznej analizy samej umowy. W istocie zatem złożony wraz z wnioskiem akt notarialny można uznać za tytuł egzekucyjny, o którym mowa w art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c.

Niezależnie od powyższego wnioski nie mógł być uwzględniony. Trzeba bowiem podnieść, że stwierdzenie opóźnienia w zapłacie należności określonych w umowie, którą wskazano w akcie wymagało odwołania do samego dokumentu umowy jako nie objętego osnową aktu notarialnego, będącego tytułem egzekucyjnym. Wśród warunków upoważniających wierzyciela do wszczęcia egzekucji wymieniono bowiem nadejście terminów zapłaty (więcej niż jeden), należności pieniężnych zgodnie z postanowieniami umowy. Z tego też względu niezbędne było odwołanie się do dokumentu umowy jako dowodu na spełnienie warunków, od których dłużnik uzależnił wszczęcie egzekucji.

Z uwagi na ograniczony zakres kognicji Sądu w postępowaniu klauzulowym, a jednocześnie doniosłe skutki jakie wywiera możliwość uzyskania przez wierzyciela tytułu wykonawczego bez konieczności przeprowadzania rozpoznawczego postępowania sądowego, dowód na tę okoliczność obejmować mógł jedynie dowód z dokumentów, przy czym z mocy art. 786 § 1 k.p.c. dokumenty takie powinny posiadać formę dokumentu urzędowego lub prywatnego z podpisem urzędowo poświadczonym. Jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy, do wniosku dołączono kserokopię umowy hurtowego dostępu do sieci (...) o numerze (...) z dnia 4 stycznia 2010 r., co też wynika jasno z akt sprawy i co więcej nie przeczy temu skarżący. Dokument ten nie spełniał wspomnianych warunków, jednocześnie nie mógł stanowić dowodu twierdzeń wierzyciela na okoliczność, że terminy zapłaty świadczeń z umowy nadeszły. Skoro zatem wierzyciel nie przedstawił jednego z istotnych dowodów zdarzenia uzasadniającego uzyskanie przez wierzyciela tytułu wykonawczego, prawidłowo Sąd Rejonowy wnioski oddalił.

Z tych względów, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. zażalenie należało oddalić.

SSO Anna Gałas SSO Tomasz Szczurowski SSO Anna Janas